

Članak 2. *Definicije.*

Za potrebe ovog Zakona, primjenjuje se sljedeće:

- a) „otpadno ulje za kuhanje” znači otpadne biljne i životinjske masti koje nastaju nakon upotrebe u kuhanju hrane u kućanstvima, centrima i institucijama, hotelima, restoranima i slično;
- b) „otpadna ulja” znači sva industrijska ili maziva ulja mineralnog, prirodnog ili sintetičkog podrijetla koja više nisu prikladna za svoju izvornu namjenu, kao što su otpadna ulja iz motora s unutarnjim izgaranjem i ulja mjenjača, ulja za podmazivanje, turbinska ulja i hidraulička ulja, osim otpadnih ulja za kuhanje;
- c) „posrednik” znači fizička ili pravna osoba koja organizira oporabu ili zbrinjavanje otpada u ime drugih, uključujući osobe koje otpad ne preuzimaju u fizički posjed;
- d) „ribolovni alat” znači svaki predmet ili komad opreme koji se upotrebljava u ribolovu ili akvakulturi za traženje, hvatanje ili uzgoj morskih bioloških resursa i resursa iz kontinentalnih voda ili koji pluta na površini mora i upotrebljava se za privlačenje i hvatanje ili uzgoj takvih morskih bioloških resursa ili resursa iz kontinentalnih voda;
- e) „nadležno tijelo” znači tijelo koje je zaduženo za obavljanje zadaća propisanih Zakonom koje, prema odgovarajućem području nadležnosti, imenuju Vlada i javne uprave: Glavna državna uprava, autonomne zajednice, kao i gradovi Ceuta i Melilla za provedbu ovog Zakona, pokrajinska vijeća i tijela lokalne samouprave, u skladu s odredbama članka 12.;
- f) „smeće” znači otpad koji nije odložen na određenim mjestima i koji je napušten u prirodnim ili gradskim područjima te koji zahtijeva običan ili izvanredni postupak čišćenja kako bi se ponovno postiglo njegovo početno stanje;
- g) „biotpad” znači biorazgradivi biljni otpad iz kućanstava, vrtova, parkova i uslužnog sektora, kao i prehrambeni i kuhinjski otpad koji potječe iz kućanstava, ureda, restorana, veletrgovaca, kantina, ugostitelja i maloprodajnih objekata, među ostalim, te usporedivi otpad iz pogona za preradu hrane;
- h) „stavljanje na raspolaganje na tržištu” znači svaka dobava proizvoda za distribuciju, potrošnju ili uporabu na nacionalnom tržištu u okviru trgovačke djelatnosti, u zamjenu za plaćanje ili besplatno;
- i) „kompost” znači sanitizirani i stabilizirani organski materijal dobiven kontroliranom aerobnom i termofilnom biološkom obradom odvojeno prikupljenog biorazgradivog otpada. Biostabilizirani materijal ne smatra se kompostom;
- j) „digestat” znači organski materijal dobiven anaerobnom biološkom preradom odvojeno prikupljenog biorazgradivog otpada. Biostabilizirani materijal ne smatra se digestatom;
- k) „kružno gospodarstvo” znači gospodarski sustav u kojem se vrijednost proizvoda, materijala i drugih resursa u gospodarstvu održava što je duže moguće, poboljšavajući njihovu učinkovitu uporabu u proizvodnji i potrošnji, čime se smanjuje učinak njihove uporabe na okoliš, količina otpada i ispuštanje opasnih tvari u svim fazama njihova životnog ciklusa, uključujući primjenom hijerarhije otpada;
- l) „zbrinjavanje” znači svaki postupak koji nije uporaba, čak i ako je sekundarna posljedica postupka obnavljanje tvari ili materijala, pod uvjetom da ne premašuju 50 % masenog udjela obrađenog otpada, ili obnavljanje energije. U Prilogu III. nalazi se neiscrpan popis postupaka zbrinjavanja;
- m) „ambalaža” znači ambalaža kako je definirana u članku 2. stavku 1. Zakona 11/1997 od 24. travnja 1997. o ambalaži i ambalažnom otpadu;
- n) „gospodarenje otpadom” znači skupljanje, prijevoz, uporaba i zbrinjavanje otpada, uključujući razvrstavanje i druge preliminarne postupke; kao i nadzor nad takvim radnjama i naknadno održavanje odlagališta. To također uključuje radnje koje poduzima trgovac ili posrednik;
- „subjekt za gospodarenje otpadom”: fizička ili pravna osoba, javna ili privatna, registrirana odobrenjem ili obaviješću, koja obavlja postupke iz područja gospodarenja otpadom, bez obzira proizvodi li otpad ili ne proizvodi;
- o) „lučki uređaji za prihvata” znači lučki uređaji za prihvata kako su definirani u članku 2. stavku 1. točki (e) Kraljevske uredbe 1381/2002 od 20. prosinca 2002. o lučkim uređajima za prihvata broskog otpada i ostataka tereta;
- p) „stavljanje na tržište” znači omogućavanje dostupnosti proizvoda prvi put, na nacionalnom tržištu;
- q) „biostabilizirani materijal” znači materijal s organskim sadržajem dobiven iz postrojenja za mehaničku biološku obradu miješanog otpada;
- r) „najbolje raspoložive tehnike” znači najbolje raspoložive tehnike kako su definirane u članku 3. stavku 12. pročišćenog teksta Zakona o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja donesenog Zakonodavnom kraljevskom uredbom 1/2016 od 16. prosinca, kojim se donosi pročišćeni tekst Zakona o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja;
- s) „trgovac” znači svaka fizička ili pravna osoba koja u nabavci, a kasnije i prodaji otpada, djeluje u ulozi nalogodavca, uključujući osobe koje otpad ne preuzimaju u fizički posjed;
- t) „usklađena norma” znači usklađena norma u skladu s definicijom iz članka 2. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji, o izmjeni direktiva Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća;

u) „plastika” znači materijal sastavljen od polimera kako je definiran u članku 3. stavku 5. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ, kojemu se mogu dodati aditivi ili druge tvari i koji može funkcionirati kao glavna strukturna komponenta konačnih proizvoda, uz iznimku prirodnih polimera koji nisu kemijski modificirani. Nisu obuhvaćeni boje, tinte i ljepila koji su polimerni materijali;

v) „biorazgradiva plastika” znači plastika koja se može fizički ili biološki raspasti, na način da se na kraju razgradi na ugljikov dioksid (CO₂), biomasu i vodu i da se, u skladu s europskim normama za ambalažu, može oporabiti kompostiranjem i anaerobnom digestijom;

w) „okso-razgradiva plastika” znači plastični materijali koji sadrže aditive koji oksidacijom dovode do fragmentacije plastičnog materijala u mikrofragmente ili do kemijske razgradnje;

x) „posjednik otpada” znači proizvođač otpada odnosno fizička ili pravna osoba koja posjeduje otpad. Vlasnik katastarske čestice na kojoj se nalazi otpad napušteni otpad ili smeće smatra se posjednikom otpada i u administrativnom je smislu odgovoran za takav otpad, osim u slučajevima kada je moguće identificirati osobu koja je odložila otpad ili prethodnog posjednika;

(y) „priprema za ponovnu uporabu” znači postupci provjere, čišćenja ili popravka kojima se proizvodi ili sastavni dijelovi proizvoda koji su postali otpad pripremaju tako da se mogu ponovno upotrijebiti bez ikakve druge predobrade i prestaju se smatrati otpadom ako su u skladu s primjenjivim tehničkim standardima i normama za potrošačke proizvode;

(z) „prevencija” znači skup mjera donesenih u fazi projektiranja i dizajniranja, proizvodnje, distribucije i potrošnje tvari, materijala ili proizvoda kojima se smanjuju:

1. količina otpada, uključujući putem ponovne uporabe proizvoda ili produljenja životnog vijeka proizvoda;
2. štetni učinci otpada na okoliš i zdravlje ljudi, uključujući uštedu u uporabi materijala ili energije;
3. sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima;

(aa) „plastični proizvod za jednokratnu uporabu” znači proizvod koji je u cijelosti ili djelomično izrađen od plastike te koji nije osmišljen, dizajniran ili stavljen na tržište tako da tijekom svojeg životnog vijeka podnese višekratna kruženja ili višekratne cikluse uporabe na način da se vrati proizvođaču u svrhu ponovnog punjenja ili da se ponovno upotrijebi u istu svrhu u koju je osmišljen;

(ab) „proizvođač otpada” znači svaka fizička ili pravna osoba čijom aktivnošću nastaje otpad (izvorni proizvođač otpada) ili svaka osoba koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada. Ako je riječ o robu koju su povukle službe za kontrolu i nadzor u pograničnim postrojenjima, proizvođačem otpada smatra se vlasnik robe ili imovine ili uvoznik ili izvoznik robe ili imovine, kako je definirano u carinskim zakonskim propisima. U slučaju robe koju su uklonila tijela za izvršavanje zakonodavstva tijekom oduzimanja ili zapljene izvršene na temelju sudskog naloga, vlasnik robe smatra se proizvođačem otpada;

(ac) „proizvođač proizvoda” znači svaka fizička ili pravna osoba koja profesionalno razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje ili uvozi proizvode, bez obzira na tehniku prodaje koju primjenjuje u njihovu stavljanju na nacionalno tržište. To uključuje osobe koji imaju poslovni nastan na državnom području i stavljaju proizvode na domaće tržište, kao i osobe koji se nalaze u drugoj državi članici ili trećoj zemlji i vrše prodaju izravno kućanstvima ili korisnicima koji nisu privatna kućanstva putem ugovora na daljinu, koji se tumače kao ugovori u okviru organiziranog sustava prodaje ili pružanja usluga na daljinu, bez istodobne fizičke prisutnosti ugovornih strana, u kojima su se do trenutka sklapanja ugovora i u trenutku sklapanja ugovora upotrebljavale isključivo jedna ili više tehnika komunikacije na daljinu, kao što su pošta, internet, telefon ili telefaks.

Platforme za e-trgovinu kao proizvođači proizvoda preuzimaju financijske obveze i obveze izvješćivanja, kao i organizacijske obveze, ako je to potrebno, u slučaju da proizvođač, kako je definiran u prethodnom podstavku, s poslovnim nastanom u drugoj državi članici ili trećoj zemlji, djeluje putem njih i nije registriran u postojećim registrima proširene odgovornosti proizvođača te ne ispunjava druge obveze koje proizlaze iz programa proširene odgovornosti proizvođača. U tu svrhu platforma za e-trgovinu može provesti jedinstvenu registraciju za sve predmetne proizvode za koje preuzima status proizvođača proizvoda i mora voditi registar tih proizvoda;

(ad) „duhanski proizvodi” znači duhanski proizvodi kako su definirani u članku 3.ac Kraljevske uredbe 579/2017 od 9. lipnja o reguliranju određenih aspekata proizvodnje, predstavljanja i omogućavanja dostupnosti na tržištu duhanskih proizvoda i srodnih proizvoda;

(ae) „čista točka” znači skladišni objekt u okviru prikupljanja lokalnog subjekta, u kojem se otpad iz kućanstava prikuplja odvojeno;

(af) „recikliranje” znači svaki postupak oporabe kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu. Recikliranje obuhvaća preradu organskog materijala, ali ne uključuje energetska oporaba i preradu u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za nasipavanje;

(ag) „skupljanje” znači postupak koji se sastoji od profesionalnog prikupljanja i prethodnog razvrstavanja i skladištenja otpada u svrhu kasnijeg prijevoza do postrojenja za obradu;

(ah) „odvojeno skupljanje” znači skupljanje prilikom kojega se tokovi otpada drže odvojeno prema njegovoj vrsti i svojstvima

kako bi se olakšala obrada;

(ai) „regeneracija otpadnih ulja” znači svaki postupak recikliranja kojim se bazna ulja mogu proizvesti rafiniranjem otpadnih ulja, posebno uklanjanjem nečistoća, proizvoda oksidacije i aditiva sadržanih u takvim uljima;

(aj) „sustav proširene odgovornosti proizvođača” znači skup mjera donesenih kako bi se osiguralo da proizvođači proizvoda preuzmu financijsku odgovornost ili financijsku i organizacijsku odgovornost za gospodarenje proizvodom kada njegov životni ciklus dođe u fazu otpada;

(ak) „nasipavanje” znači svaki postupak oporabe u kojem se odgovarajući neopasni otpad upotrebljava u svrhu regeneracije u iskopanim područjima ili u građevinske svrhe u uređenju okoliša. Otpad koji se upotrebljava za nasipavanje mora zamijeniti neotpadne materijale, biti prikladan za navedene svrhe i ograničen na količinu koja je strogo potrebna za postizanje tih svrha. U slučaju da su radnje nasipavanja usmjerene na obnovu iskopanih područja, te radnje moraju biti opravdane potrebom za ponovnom uspostavom izvorne topografije zemljišta;

(al) „otpad” znači svaka tvar ili predmet koje njegov vlasnik odbaci ili namjerava ili ima obvezu odbaciti;

(am) „otpadni ribolovni alat” znači svaki ribolovni alat koji je obuhvaćen definicijom otpada, uključujući sve zasebne komponente, tvari i materijale koji su bili dio takvog ribolovnog alata u trenutku njegova odbacivanja ili su bili pričvršćeni na njega. Ovom je definicijom obuhvaćen i ostavljen ili izgubljeni ribolovni alat i njegove komponente;

(an) „neopasni otpad” znači otpad koji nije obuhvaćen stavkom (añ) ovog članka.

(añ) „opasan otpad” znači otpad koji ima jedno ili više opasnih svojstava navedenih u Prilogu I. i otpad koji Vlada može razvrstati kao opasan otpad u skladu s odredbama propisa Europske unije ili međunarodnim sporazumima čija je Španjolska potpisnica. Ova definicija također obuhvaća spremnike i ambalaže koji sadrže ostatke ili su onečišćeni opasnim tvarima ili pripravcima, osim ako se dokaže da ne pokazuju nikakva opasna svojstva navedena u Prilogu I;

(ao) „poljoprivredni i šumarski otpad” znači otpad nastao poljoprivrednim, stočarskim i šumarskim djelatnostima;

(ap) „otpad od hrane” znači sva hrana kako je definirana u članku 2. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane, a koja je pretvorena u otpad;

(aq) „komercijalni otpad” znači otpad koji nastaje od trgovačke djelatnosti na veliko i na malo, u restoranima i barovima, uredima i na tržnicama kao i u ostatku uslužnog sektora;

(ar) „otpad u lokalnoj nadležnosti” znači otpad koji nastaje na razini lokalne samouprave, u skladu s člankom 12. stavkom 5.;

(as) „građevinski otpad i otpad od rušenja” znači otpad koji nastaje poslovima gradnje i rušenja;

(at) „kućni otpad” znači opasni ili neopasni otpad koji nastaje u kućanstvima kao posljedica kućanskih aktivnosti. Kućnim otpadom smatra i otpad sličan prethodno navedenom otpadu u pogledu sastava i količine koji nastaje u službama i industriji, a koji ne nastaje kao posljedica djelatnosti službe ili industrije.

Ovom je kategorijom također obuhvaćen otpad koji nastaje u kućanstvima, među ostalim, iskorišteno ulje za kuhanje, otpadna električna i elektronička oprema, tekstili, baterije, akumulatori, namještaj, pribor i madraci, kao i otpad i ostaci nastali od manjih građevinskih radova i popravaka u kućanstvu.

Kućnim otpadom smatra se otpad nastao od čišćenja javnih prometnica, zelenih područja, područja za rekreaciju i plaža, mrtve domaće životinje i napuštena vozila;

(au) „industrijski otpad” znači otpad koji nastaje u okviru industrijske djelatnosti u postupcima proizvodnje, prerade, uporabe, potrošnje, čišćenja ili održavanja kao rezultat glavne djelatnosti;

(av) „komunalni otpad” znači:

1. miješani otpad i odvojeno prikupljeni otpad iz kućanstava, uključujući papir i karton, staklo, metale, plastiku, biootpad, drvo, tekstil, ambalažu, otpadnu električnu i elektroničku opremu, otpadne baterije i akumulatore, kućanski opasni otpad te glomazni otpad, uključujući madrace i namještaj;

2. miješani otpad i odvojeno prikupljeni otpad iz drugih izvora, ako je takav otpad po naravi i sastavu sličan otpadu iz kućanstava.

Komunalni otpad ne uključuje otpad iz proizvodnje, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, septičkih jama i kanalizacijske mreže i pročišćavanja otpadnih voda, uključujući kanalizacijski mulj, otpadna vozila ili građevinski otpad.

Ova se definicija uvodi u svrhu određivanja područja primjene ciljeva za pripremu za ponovnu uporabu i za recikliranje te pravila za njihovo računanje uspostavljenih u ovom Zakonu i podrazumijeva se ne dovodeći u pitanje raspodjelu odgovornosti za gospodarenje otpadom između javnih i privatnih subjekata u kontekstu raspodjele nadležnosti utvrđene u članku 12. stavku 5.;

(aw) „ponovna uporaba” znači svaki postupak kojim se proizvodi ili sastavni dijelovi proizvoda koji nisu otpad ponovno upotrebljavaju u istu svrhu za koju su osmišljeni;

(ax) „onečišćeno tlo” znači tlo čije su značajke negativno izmijenjene prisutnošću opasnih kemijskih tvari dobivenih ljudskim djelovanjem u koncentraciji koja predstavlja neprihvatljivi rizik za zdravlje ljudi ili okoliš, u skladu s kriterijima i standardima koje utvrđuje Vlada;

(ay) „prijevoz otpada” znači postupak koji se sastoji od prijevoza otpada u ime trećih strana, koji obavljaju poduzeća u okviru svoje poslovne djelatnosti, neovisno o tome je li to njihova glavna djelatnost;

(az) „obrada” znači postupci oporabe ili zbrinjavanja, uključujući i postupke pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja;

(ba) „prijelazna obrada” znači postupci oporabe R12 i R13 i postupci zbrinjavanja D8, D9, D13, D14 i D15, u skladu s Prilozima II. i III;

(bb) „oporaba” znači svaki postupak čiji je glavni ishod otpad koji je koristan jer zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo upotrijebiti za tu određenu svrhu, ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Prilogu II. naveden je neiscrpan popis postupaka oporabe;

(bc) „materijalna oporaba” znači postupak oporabe koji nije energetska oporaba ni ponovna prerada u materijale koji se upotrebljavaju kao gorivo ili druga sredstva za proizvodnju energije. Osim ostalih postupka, uključuje pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i nasipavanje;

Članak 3. Područje primjene

1. Ovaj se Zakon primjenjuje na:

- a) sve vrste otpada, uzimajući u obzir iznimke sadržane u stavcima 2., 3. i 4.;
- b) plastične proizvode za jednokratnu uporabu navedene u Prilogu IV. Sve proizvode proizvedene od oksorazgradive plastike i na ribolovni alat koji sadržava plastiku.
- c) Kada se mjere utvrđene za ove plastične proizvode ne podudaraju s ostalim odredbama utvrđenima u ovom Zakonu ili u propisima o ambalaži, prednost imaju mjere za plastične proizvode utvrđene u ovom Zakonu;
- d) onečišćena tla koja podliježu glavi VIII.

2. Ovaj se Zakon ne primjenjuje na:

- a) emisije u atmosferu regulirane Zakonom 34/2007 od 15. studenoga 2007. o kvaliteti zraka i zaštiti atmosfere kao i na ugljikov dioksid koji se hvata i prevozi za potrebe geološkog skladištenja i koji se stvarno skladišti u geološkim formacijama u skladu sa Zakonom 40/2010 od 29. prosinca o geološkom skladištenju ugljikova dioksida. Također se ne primjenjuje na geološko skladištenje ugljikova dioksida za potrebe istraživanja, razvoja ili ispitivanja novih proizvoda i postupaka pod uvjetom da je predviđeni kapacitet skladištenja manji od 100 kilotona;
- b) iskopana tla koja ne premašuju kriterije i norme potrebne kako bi bila proglašena onečišćenim tlima i ostale prirodne materijale iskopane tijekom građevinskih aktivnosti, kada je sigurno da će se ti materijali upotrijebiti za potrebe gradnje u prirodnom stanju na mjestu ili objektu na kojem su bili izvađeni;
- c) radioaktivni otpad;
- d) deaktivirani eksplozivi;
- e) fekalije, ako nisu obuhvaćene stavkom 3. točkom (b), slamu i drugi neopasni prirodni, poljoprivredni ili šumski materijal koji se upotrebljava na poljoprivrednim i stočarskim gospodarstvima, u šumarstvu ili proizvodnji energije od takve biomase primjenom postupaka ili metoda kojima se ne ugrožava zdravlje ljudi i nisu štetni za okoliš.

3. Ovaj se Zakon ne primjenjuje na otpad naveden u nastavku u dijelovima koji su već regulirani drugim propisom Europske unije ili nacionalnim propisom kojim se u naše zakonodavstvo uvode propisi Europske unije i koji se primjenjuje na pitanja koja nisu uređena:

- a) otpadne vode;
- b) nusproizvode životinjskog podrijetla obuhvaćene Uredbom (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002.

Ovom iznimkom nisu obuhvaćeni i stoga podliježu ovom Zakonu, nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi kada su namijenjeni spaljivanju ili odlaganju na odlagališta ili se upotrebljavaju u postupku aerobne razgradnje, u postrojenju za proizvodnju komposta ili goriva ili su namijenjeni za međubradu prije provedbe prethodno navedenih postupaka;

- c) leševe životinja koje nisu uginule klanjem, uključujući životinje koje su usmrćene radi iskorjenjivanja epizootske bolesti i koje se zbrinjavaju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009.;
- d) otpad nastao istraživanjem, vađenjem, obradom ili skladištenjem mineralnih sirovina te radom kamenoloma, u skladu s Kraljevskom uredbom 975/2009 od 12. lipnja o gospodarenju otpadom od industrija vađenja minerala i o zaštiti i obnovi prostora na koji je utjecala rudarska djelatnost;
- e) tvari koje nisu nusproizvodi životinjskog podrijetla niti ih sadržavaju i koje su namijenjene za uporabu kao sirovine za hranu za životinje kako su definirane u članku 3. stavku 2. točki (g) Uredbe (EZ) br. 767/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o stavljanju na tržište i korištenju hrane za životinje, izmjeni Uredbe (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 79/373/EEZ, Direktive Komisije 80/511/EEZ, direktiva Vijeća 82/471/EEZ, 83/228/EEZ, 93/74/EEZ, 93/113/EZ i 96/25/EZ te Odluke Komisije 2004/217/EZ.
- f) Tvari koje ne sadržavaju nusproizvode životinjskog podrijetla i koje su namijenjene za uporabu kao sirovine za hranu kako je definirano u članku 2. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002.

4. Ne dovodeći u pitanje obveze propisane na temelju posebnih primjenjivih propisa, iz područja primjene ovog Zakona isključuju se sedimenti za koje se dokaže su neopasni, u skladu sa smjernicama koje odobri Vlada, u skladu s odredbama članka 4. stavka 2. Zakona 41/2010 od 29. prosinca o zaštiti morskog okoliša, i koji se nalaze u površinskim vodama, a koji se upotrebljavaju u sljedeće svrhe: gospodarenje vodama i plovnim putovima, stvaranje novih zemljišta, sprečavanje poplava ili ublažavanje učinaka poplava i suša.

GLAVA II.

Sprečavanje otpada

Članak 17. *Ciljevi sprečavanja otpada.*

1. U svrhu prekidanja veze između gospodarskog rasta i učinaka na zdravlje ljudi i okoliš, povezanih s nastankom otpada, politikama sprečavanja nastanka otpada želi se ostvariti cilj smanjenja težine nastalog otpada u skladu sa sljedećim vremenskim rasporedom:

- a) do 2025. godine 13 % u odnosu na otpad nastao 2010.;
- b) do 2030. godine 15 % u odnosu na otpad nastao 2010.

2. Kako bi se ostvarili ciljevi utvrđeni u prethodnom stavku, Vlada, na temelju dostupnih informacija, može propisima utvrditi posebne ciljeve u pogledu sprečavanja i/ili ponovne uporabe, osobito za proizvode iz članka 18. stavka 1. točke (d).

GLAVA V.

Smanjenje utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš

Članak 55. *Smanjenje potrošnje određenih plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu.*

1. Za plastične proizvode za jednokratnu uporabu obuhvaćene dijelom A Priloga IV. utvrđuje se sljedeći vremenski raspored smanjenja omogućavanja dostupnosti na tržištu:

- a) do 2026. godine mora se ostvariti smanjenje težine od 50 % u odnosu na 2022.;
- b) do 2030. godine mora se ostvariti smanjenje težine od 70 % u odnosu na 2022.

2. Kako bi se ostvarili prethodno navedeni ciljevi, svi posrednici koji sudjeluju u omogućavanju dostupnosti na tržištu moraju poticati uporabu alternativnih ponovno uporabljivih proizvoda ili drugog materijala koji nije plastika. U svakom slučaju, od 1. siječnja 2023. mora se naplatiti cijena za svaki plastični proizvod iz dijela A Priloga IV. koji se predaje potrošaču, uz jasnu naznaku cijene na računu.

Ministarstvo ekološke tranzicije i demografskih izazova u suradnji s autonomnim zajednicama mora pratiti smanjenje potrošnje tih proizvoda i ovisno o rezultatima može predložiti izmjene prijašnjeg vremenskog rasporeda i druge moguće načine za smanjenje potrošnje, što mora biti uređeno propisima. Te mjere moraju biti proporcionalne i nediskriminacijske i o njima se treba obavijestiti Europska komisija u skladu s Kraljevskom uredbom 1337/1999 od 31. srpnja kako bi se ispunile odredbe Direktive (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015.

3. Spremnici za hranu smatraju se plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu kada, osim što ispunjavaju kriterije navedene u svojoj definiciji, mogućnost da se pretvore u smeće zbog svoje količine ili veličine, osobito pojedinačna pakiranja, ima odlučujuću ulogu. U tu se svrhu primjenjuju informacije dobivene primjenom odredbi članka 18. stavka 1. točke (k).

4. U vezi s plastičnim poslužavnicima koji su ambalaža i na njih se ne odnosi Prilog IV. te plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu, plastičnim prstenovima kojima se grupira više pojedinačnih pakiranja, plastičnim štapićima koji se upotrebljavaju u prehrambenom sektoru kao držači proizvoda (štapići za bombone, sladoled i ostale proizvode), proizvedenima od plastike koja se ne može kompostirati, posrednici koji sudjeluju u omogućavanju njihove dostupnosti na tržištu moraju smanjiti njihovu potrošnju na način da ove plastične proizvode zamijene, ako je to moguće, alternativnim ponovno uporabljivim proizvodima i drugim materijalima kao što su, između ostalog, plastika koja se može kompostirati, drvo, papir ili karton.

Ministarstvo ekološke tranzicije i demografskih izazova mora pratiti smanjenje potrošnje tih proizvoda i ovisno o rezultatima može propisima utvrditi druge mjere čija je svrha ostvarivanje značajnog smanjenja, osobito utvrđivanjem vremenskog rasporeda smanjenja.

5. Ministarstvo ekološke tranzicije i demografskih izazova mora izraditi izvješće o svim mjerama koje donese u skladu s ovim člankom, dostaviti ga Europskoj komisiji i staviti na raspolaganje javnosti.

Članak 56. *Zabrana određenih plastičnih proizvoda.*

Zabranjeno je stavljanje na tržište sljedećih proizvoda:

- a) plastičnih proizvoda navedenih u odjeljku B Priloga IV.;

- b) plastičnih proizvoda izrađenih od oksorazgradive plastike;
- c) namjerno dodanih plastičnih mikrokuglica manjih od 5 milimetara.

U pogledu ograničenja iz točke (c) primjenjuju se odredbe Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca (Uredba REACH).

Članak 57. Zahtjevi u pogledu dizajna za plastične posude za pića.

1. Od 3. srpnja 2024. na tržište će se moći stavljati samo plastični proizvodi za jednokratnu uporabu navedeni u dijelu C Priloga IV. čiji poklopci i čepovi ostaju pričvršćeni za spremnike tijekom faze predviđene uporabe proizvoda. Za te se potrebe ne smatra se da su metalni čepovi ili poklopci s plastičnim brtvama izrađeni od plastike.

Smatra se da prethodno navedeni proizvodi ispunjavaju odredbe iz ovog stavka ako su proizvedeni u skladu s usklađenim normama koje se u tu svrhu donose na razini Zajednice.

2. Od 1. siječnja 2025. na tržište će se moći stavljati boce od polietilen-tereftalata (dalje u tekstu: „PET boce”) navedene u stavku E Priloga IV. koje sadržavaju najmanje 25 % reciklirane plastike, izračunano kao prosjek za sve PET boce stavljene na tržište na državnom području te države članice.

3. Od 1. siječnja 2030. na tržište će se moći stavljati boce navedene u stavku E Priloga IV. koje sadržavaju najmanje 30 % reciklirane plastike izračunano kao prosjek za sve PET boce stavljene na tržište na državnom području te države članice.

4. Sustavi uspostavljeni za ispunjavanje obveza utvrđenih u okviru proširene odgovornosti proizvođača u području ambalaže i ambalažnog otpada utvrđuju mjere za osiguranje ostvarivanja ovih ciljeva na način da se omogućuje dostupnost materijala dostatne kvalitete i količine.

Među ostalim mjerama, dio oporabljelog PET-a trebao bi se upotrebljavati za proizvodnju recikliranog PET-a kako bi se ispunili ciljevi utvrđeni u ovom članku i drugi koji se mogu utvrditi u regulatornim kretanjima za drugu ambalažu.

5. Plastične boce navedene u stavcima 2. i 3. mogu sadržavati informacije o postotku reciklirane plastike koju sadržavaju.

6. Odbor za koordinaciju otpada može, u okviru relevantne radne skupine, razmotriti uspostavu mjera potrebnih za postizanje ciljeva utvrđenih u ovom članku te će razmotriti promicanje razvoja sekundarnog tržišta recikliranog PET-a u Španjolskoj.

Članak 58. Zahtjevi u pogledu označivanja određenih plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu.

1. Plastični proizvodi za jednokratnu uporabu navedeni u stavku D Priloga IV. koji se stavljaju na tržište moraju biti označeni vidljivo, jasno čitljivo i neizbrisivo, u skladu sa usklađenim specifikacijama označivanja utvrđenima u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2020/2151 od 17. prosinca 2020. o utvrđivanju pravila o usklađenim specifikacijama za oznaku plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu navedenih u dijelu D Priloga Direktivi (EU) 2019/904 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš.

Tim se označivanjem potrošače treba obavijestiti o odgovarajućim mogućnostima u pogledu gospodarenja otpadom za proizvod ili načinima zbrinjavanja otpada koje za taj proizvod treba izbjegavati, u skladu s hijerarhijom otpada; i o prisutnosti plastike u proizvodu te posljedičnom negativnom utjecaju koji na okoliš ima odbacivanje smeća ili drugo neodgovarajuće zbrinjavanje otpada od proizvoda.

2. Odredbe ovog članka o duhanskim proizvodima dodaju se odredbama predviđenima u Kraljevskoj uredbi 579/2017 od 9. lipnja.

3. Ne dovodeći u pitanje ono što je utvrđeno na razini Zajednice, u slučaju označivanja proizvoda za jednokratnu uporabu u skladu s normom UNE 149002:2019, takva oznaka mora biti u skladu sa zahtjevima propisanim ovom normom.

Članak 59. Odvojeno skupljanje plastičnih boca.

1. Utvrđuju se sljedeći ciljevi za odvojeno skupljanje plastičnih proizvoda navedenih u stavku E. Priloga IV. kako bi ih se recikliralo:

- a) najkasnije 2023. godine 70 % težine u odnosu na količinu proizvoda stavljenih na tržište;
- b) najkasnije 2025. godine 77 % težine u odnosu na količinu proizvoda stavljenih na tržište;
- c) najkasnije 2027. godine 85 % težine u odnosu na količinu proizvoda stavljenih na tržište;
- d) najkasnije 2029. godine 90 % težine u odnosu na količinu proizvoda stavljenih na tržište.

Ti proizvodi stavljeni na tržište mogu se smatrati jednakima količini otpada koji nastaje od takvih proizvoda u istoj godini, uključujući smeće koje se odbacuje u okoliš.

2. U slučaju da ciljevi utvrđeni za 2023. ili 2027. nisu ispunjeni, u roku od dvije godine na nacionalnoj razini provodi se sustav pologa, povrata pologa i povrata za tu ambalažu na čitavom državnom području kako bi se osiguralo postizanje ciljeva za 2025. i 2029., u skladu s odredbama propisa o ambalaži i ambalažnom otpadu. Za provedbu tih sustava, osim plastičnih boca može se uključiti i druga ambalaža i ambalažni otpad kako bi se zajamčila tehnička, ekološka i gospodarska održivost.

Članak 60. Sustavi proširene odgovornosti proizvođača.

1. Vlada propisima utvrđuje sustave proširene odgovornosti proizvođača plastične proizvode za jednokratnu uporabu navedene u dijelu F Priloga IV. Navedeni sustav mora se uspostaviti do 1. siječnja 2025. za plastične proizvode za jednokratnu uporabu koji nisu ambalaža iz stavka 1. i za proizvode iz stavka 2.1. i 2.2. dijela F, a do 6. siječnja 2023. za ostale proizvode navedene u stavku 1. i u stavku 2.3. dijela F Priloga IV.

2. U sustavima proširene odgovornosti proizvođača uvedenima za plastične proizvode za jednokratnu uporabu navedene u stavku 1. dijela F Priloga IV., proizvođači plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu osim troškova propisanih u skladu s člankom 43. pokrivaju sljedeće troškove ako već nisu uključeni:

- troškove mjera za podizanje svijesti iz članka 61.;
- troškove skupljanja otpada od tih proizvoda koji su odbačeni u javnim sustavima skupljanja otpada, uključujući infrastrukturu i njezino funkcioniranje, te naknadnog prijevoza i obrade tog otpada, i
- troškove čišćenja smeća od tih proizvoda i naknadnog prijevoza i obrade tog smeća.

3. U vezi sa sustavima proširene odgovornosti proizvođača uvedenima za plastične proizvode navedene u stavku 2. dijela F Priloga IV. u skladu s glavom IV., proizvođači proizvoda moraju pokrivati najmanje sljedeće troškove:

- troškove mjera za podizanje svijesti iz članka 61.;
- troškove čišćenja smeća od tih proizvoda, uključujući čišćenje infrastruktura za zbrinjavanje i pročišćavanje, i naknadnog prijevoza i obrade tog smeća, i
- troškove prikupljanja podataka i izvješćivanja, bez obzira je li riječ o redovnom ili povremenom skupljanju koje se provodi zbog povremeno nakupljenog smeća ili smeća bačenog u okoliš.

Kada je riječ o duhanskim proizvodima, njihovi proizvođači također pokrivaju troškove skupljanja otpada od navedenih proizvoda koji su odbačeni u javnim sustavima skupljanja otpada, uključujući infrastrukturu i njezino funkcioniranje, te naknadnog prijevoza i obrade tog otpada. Ti troškovi mogu uključivati uspostavu posebne infrastrukture za skupljanje otpada od tih proizvoda, kao što su odgovarajući spremnici za otpad na mjestima na kojima se najviše smeća odbacuje u okoliš. Također mogu obuhvaćati troškove povezane s mjerama za razvoj alternativnih rješenja i s mjerama sprečavanja radi smanjenja nastanka otpada i povećanja njegove materijalne uporabe.

4. Troškovi koji se moraju pokrivati u skladu sa stavcima 2. i 3. ne smiju premašiti troškove koji su potrebni za isplativo pružanje navedenih usluga i transparentno se utvrđuju među dotičnim posrednicima. Troškovi čišćenja smeća ograničeni su na aktivnosti koje provode tijela javne vlasti ili koje se uobičajeno provode u njihovo ime. Metodologija izračuna izrađuje se na način kojim se omogućuje da se troškovi čišćenja smeća utvrde na proporcionalan način. Kako bi se minimizirali administrativni troškovi, mogu se odrediti financijski doprinosi za pokriće troškova čišćenja smeća utvrđivanjem odgovarajućih višegodišnjih fiksnih iznosa.

5. U skladu s propisima Vlada će do 1. siječnja 2025. razviti sustave proširene odgovornosti proizvođača za ribolovni alat u skladu s odredbama glave IV. U navedenom propisu utvrđuje se nacionalna minimalna godišnja stopa skupljanja otpadnog ribolovnog alata koji sadržava plastiku namijenjenu recikliranju i utvrđuju se mjere potrebne za praćenje ribolovnog alata koji sadržava plastiku i stavljen je na tržište, kao i skupljenog otpada. Proizvođači ribolovnog alata moraju pokrivati troškove odvojenog skupljanja otpadnog ribolovnog alata koji sadržava plastiku i koji je predan ovlaštenih objektima za njegovo skupljanje, kao što su odgovarajući lučki uređaji za prihvata u skladu s Kraljevskom uredbom 1381/2002 od 20. prosinca, ili drugim jednakovrijednim sustavima za skupljanje koji nisu obuhvaćeni područjem primjene navedene Kraljevske uredbe, i troškove njegova naknadnog prijevoza i obrade, kao i troškove podizanja svijesti, koji proizlaze iz članka 61.

Zahtjevima utvrđenima u ovom stavku dopunjuju se zahtjevi koji se u propisima Europske unije i nacionalnim propisima o lučkim uređajima za prihvata primjenjuju na otpad s ribarskih plovila.

Članak 61. *Mjere podizanja svijesti.*

1. Nadležna tijela donose potrebne mjere za obavješćivanje potrošača i poticanje potrošača, osobito mladih, na odgovorno ponašanje, kako bi se smanjio otpad od plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu navedenih u odjeljku F Priloga IV. kao i za proizvode za žensku higijenu navedene u odjeljku D.1. Priloga IV.

2. Usto, poduzimaju mjere za obavješćivanje potrošača plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu navedenih u prethodnom stavku i potrošače ribolovnog alata koji sadrži plastiku o sljedećem:

- dostupnosti alternativa koje se mogu ponovno upotrijebiti, sustavima za ponovnu uporabu i mogućnostima u pogledu gospodarenja otpadom za te plastične proizvode za jednokratnu uporabu i ribolovni alat koji sadržava plastiku, kao i o najboljim praksama dobrog gospodarenja otpadom koje se primjenjuju u skladu s člankom 7.;
- posljedicama koje za okoliš, a posebno morski okoliš ima odbacivanje smeća u okoliš i drugo neodgovarajuće zbrinjavanje otpada od tih plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu i ribolovnog alata koji sadržava plastiku, i
- posljedicama koje neodgovarajuće zbrinjavanje otpada od tih plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu ima za kanalizacijsku mrežu.

3. Pri donošenju prethodno navedenih mjera bit će moguće surađivati s organizacijama potrošača i korisnika.

Članak 62. *Koordiniranje mjera.*

1. Mjere poduzete na temelju ove glave sastavni su dio programa mjera uspostavljenih u skladu s propisima o zaštiti morskog okoliša, s propisima u pogledu voda i s propisima o lučkim uređajima za prihvat. Te mjere usklađene su s navedenim programima i planovima.
2. Mjere donesene na temelju članaka od 55. do 60. moraju biti usklađene s pravom Unije u području hrane kako bi se osiguralo da higijena i sigurnost hrane ne budu dovedene u pitanje, a kada je riječ o materijalima koji dolaze u dodir s hranom, države članice potiču uporabu, kada je to moguće, održivih alternativa plastici za jednokratnu uporabu.

PRILOG IV.

Plastični proizvodi za jednokratnu uporabu

- A. Plastični proizvodi za jednokratnu uporabu koji podliježu smanjenju:
- 1) čaše za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce;
 - 2) spremnici za hranu, tj. posude kao što su kutije, s poklopcem ili bez njega, koji se upotrebljavaju za držanje hrane:
 - a) koja je namijenjena neposrednoj konzumaciji na licu mjesta ili kasnije;
 - b) koja se obično konzumira iz posude;
 - c) koja je spremna za konzumaciju bez ikakve daljnje pripreme, primjerice pečenja, kuhanja ili zagrijavanja, uključujući spremnike za hranu koji se upotrebljavaju za brzu hranu ili druge obroke spremne za neposrednu konzumaciju, osim spremnika za napitke, tanjura te vrećica i omota koji sadržavaju hranu.
- B. Plastični proizvodi za jednokratnu uporabu koji podliježu ograničenjima u pogledu stavljanja na tržište:
- 1) štapići za uši, osim ako su obuhvaćeni područjem primjene Kraljevske uredbe 1591/2009 od 16. listopada kojom se reguliraju medicinski proizvodi;
 - 2) pribor za jelo (vilice, noževi, žlice, štapići za jelo);
 - 3) tanjuri;
 - 4) slamke, osim onih obuhvaćenih Kraljevskom uredbom 1591/2009 od 16. listopada;
 - 5) štapići za miješanje napitaka;
 - 6) štapići namijenjeni pričvršćivanju na balone i njihovu pridržavanju, osim balona za industrijske ili druge profesionalne namjene i uporabe koji se ne dijele potrošačima, uključujući mehanizme takvih štapića;
 - 7) spremnici za hranu navedeni u odjeljku A.2. izrađeni od ekspaniranog polistirena;
 - 8) spremnici za napitke izrađeni od ekspaniranog polistirena, uključujući njihove čepove i poklopce;
 - 9) čaše za napitke izrađene od ekspaniranog polistirena, uključujući njihove čepove i poklopce.
- C. Plastični proizvodi za jednokratnu uporabu koji podliježu zahtjevima u pogledu ekološkog dizajna:
- Spremnici za napitke zapremine do tri litre, tj. posude za tekućine, kao što su boce za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce, te višeslojna (kompozitna) ambalaža za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce, ali ne i:
- a) staklene ili metalne spremnike za napitke s čepovima i poklopcima od plastike;
 - b) spremnike za napitke koji su namijenjeni i koji se upotrebljavaju za hranu za posebne medicinske potrebe, kako je definirana u članku 2. točki (g) Uredbe (EU) br. 609/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o hrani za dojenčad i malu djecu, hrani za posebne medicinske potrebe i zamjeni za cjelodnevnu prehranu pri redukcijskoj dijeti te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 92/52/EEZ, direktiva Komisije 96/8/EZ, 1999/21/EZ, 2006/125/EZ i 2006/141/EZ, Direktive 2009/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i uredbi Komisije (EZ) br. 41/2009 i (EZ) br. 953/2009, koja je u tekućem stanju.

D. Plastični proizvodi za jednokratnu uporabu koji podliježu zahtjevima u pogledu označivanja:

- 1) Higijenski ulošci, tamponi i aplikatori za tampone;
- 2) vlažne maramice, tj. prethodno ovlažene maramice za osobnu njegu i uporabu u kućanstvu;
- 3) duhanski proizvodi s filtrom te filtri koji se stavljaju na tržište za uporabu u kombinaciji s duhanskim proizvodima;
- 4) čaše za napitke.

E. Plastični proizvodi za jednokratnu uporabu koji podliježu odvojenom skupljanju i zahtjevima u pogledu ekološkog dizajna:

Boce za napitke zapremine do tri litre, uključujući njihove čepove i poklopce, ali ne i:

- a) staklene ili metalne boce za napitke s čepovima i poklopcima od plastike;
- b) boce za napitke koje su namijenjene i koje se upotrebljavaju za hranu za posebne medicinske potrebe, kako je definirana u članku 2. točki (g) Uredbe (EU) br. 609/2013 od 12. lipnja 2013., koja je u tekućem stanju.

F. Plastični proizvodi za jednokratnu uporabu koji podliježu članku 60. o proširenoj odgovornosti proizvođača i članku 61. o mjerama podizanja svijesti:

1. Plastični proizvodi za jednokratnu uporabu koji podliježu članku 60 stavku 2. o proširenoj odgovornosti proizvođača:

1) Spremnici za hranu, tj. posude kao što su kutije, s poklopcem ili bez njega, koji se upotrebljavaju za držanje hrane:

- a) koja je namijenjena neposrednoj konzumaciji na licu mjesta ili kasnije;
- b) koja se obično konzumira iz vrećice ili omota;
- c) koja je spremna za konzumaciju bez ikakve daljnje pripreme, primjerice pečenja, kuhanja ili zagrijavanja, uključujući spremnike za hranu koji se upotrebljavaju za brzu hranu ili druge obroke spremne za neposrednu konzumaciju, osim spremnika za napitke, tanjura te vrećica i omota koji sadržavaju hranu.

2) vrećice i omoti izrađeni od savitljivog materijala koji sadržavaju hranu namijenjenu konzumaciji izravno iz vrećice ili omota bez ikakve daljnje pripreme;

3) spremnici za napitke zapremine do tri litre, tj. ambalaža za tekućine, kao što su boce za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce, te višeslojna (kompozitna) ambalaža za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce, ali ne i staklene ili metalne spremnike za napitke s čepovima i poklopcima od plastike;

4) čaše za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce;

5) lagane plastične vrećice za nošenje, kako su definirane Kraljevskom uredbom 293/2018 od 18. svibnja.

2. Plastični proizvodi za jednokratnu uporabu koji podliježu članku 60 stavku 3. o proširenoj odgovornosti proizvođača:

1) Vlažne maramice, tj. prethodno ovlažene maramice za osobnu njegu i uporabu u kućanstvu;

2) baloni, osim balona za industrijske ili druge profesionalne namjene i uporabe, koji se ne dijele potrošačima;

3) duhanski proizvodi s filtrom te filtri koji se stavljaju na tržište za uporabu u kombinaciji s duhanskim proizvodima.